

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет гуманітарних наук
Кафедра культурології

Курсова робота
освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр

На тему:
«Розвиток сучасного костюму»

Виконав:
Студент 2 року навчання
Спеціальності 034 Культурологія
Федін Андрій Валерійович

Керівник курсової роботи:
Нікішенко Юлія Ігорівна
Доцент
Кандидат історичних наук

Київ 2022

ВСТУП

Актуальність теми: Мода, особливо ХХ століття, за своєю суттю має ретроперспективний характер, даний факт допомагає сучасникам звертаючись до моди минулого створювати на перевтілювати створюванні образи. Також, за допомогою дослідження даної теми можна прослідкувати а можливо і передбачити смаки та бажання суспільства.

Об'єкт дослідження: ікони стилю ХХ - ХХІ ст.

Предметом даного дослідження виступає розгляд модних практик ікон стилю ХХ - ХХІ ст.

Метою роботи є вивчення стилю відомих особистостей як прикладів відображення моди свого часу, та дослідження їх впливу на стиль оточуючих.

Для чого в роботі поставлено низку завдань:

- 1) Проаналізувати еволюцію жіночого та чоловічого костюмів.
- 2) Дослідити відмінності ідеалів жіночої та чоловічої краси
- 3) Визначити обставини, що могли сприяти змінам у стилі.

При написанні курсової роботи використовувався порівняльний метод дослідження, що полягав у жіночому макіяжі та різновидах чоловічого й жіночого костюма кожної розглянутої епохи.

РОЗДІЛ І. Мода ХХ ст.

«Ікона стилю» як термін з'явився в середині 20-го століття в США, і цей термін англійською мовою звучить як «Fashion icon». Ікона стилю - це термін, який став вживати журнал «Vogue» в США в Нью-Йорку саме тому, що так виділяли особливо помітних, зі стилістичної точки зору персонажів, до яких тяглися і яким? як іконам схилялися. І це схиляння було пов'язане насамперед із науково-технічною революцією. Справа в тому, що поява фотографії здешевила процес перенесення зображення на папір. Який зв'язок це має із модою? Можна було фотографувати безліч людей різних статусів, від королів до звичайних селян, щоб їх зовнішній вигляд можна було тиражувати.

1.1. «Прекрасна епоха» та Ар – деко початку століття.

Клео де Мерод - аристократки по народженню та балерина з дуже вузькою талією. Струнка, витончена, з приголомшливим профілем. Її обличчя було прикрашене зачіскою «Бандо» - зачіскою, яка закривала вуха (*Див. Додаток 1*). Ця жінка була сфотографована сотні чи навіть тисячі разів. І завдяки її вбранням від французьких кутур'є її образ був залишений навіки у живописі. Вона була настільки знаменита, що жінки намагалися бути схожими на неї – стягували свої корсети, а чоловіки намагалися познайомитися з нею або отримати автограф. Вона не була сильною та технічною балериною, але вона була підкорювальницею чоловічих сердець завдяки своїй красі. Красуня Клео де Мерод мала і суперницю в красі та стильності - Ліну Кавальєрі, яка під час візиту до Петербурга, познайомила з Російським князем - Олександром Барятинським, який запропонував їй руку та серце. Чудові груди, тонкі риси обличчя, пристрасні очі зробили її мрією мільйонів чоловіків і тією самою іконою стилю, яку намагалися наслідувати (*Див. Додаток 2*). Ще одна знаменита красуня цього часу – Мата Харі. Для своєї епохи вона була дуже сексуальною, свої груди вона показувала в дуже глибокому декольте (*Див. Додаток 3*). І на той час дуже багато дівчат фотографувалися боком, тому що цінувався профіль обличчя, також найбільш популярними були брюнетки, оскільки блондинки погано виходили на чорно-білих фотографіях. Якщо

говорити про чоловіків, то іконою стилю можна назвати італійського актора – Рудольфа Валентино. Він був першим чоловіком у стилі, який називається «Latin lover», що в перекладі означає «латинський коханець». Темне волосся з тонким проділом, вищипані вузькі брови, білі черевики, білі штани, темні шкарпетки, твідовий піджак, біла сорочка - все це справляє незабутнє враження і сьогодні (*Див. Додаток 4*). Після завершення війни народжується образ нового типу жінок – тип «вамп». Характерною рисою цього стилю була коротка стрижка. Цей типаж копіюють майже всі тому що зрозуміли, що довге волосся як у Клео де Мерод виходить з моди, і вперше в моду приходить стрижка «каре». І такі кіноактриси як американка - Луїза Брукс, і угорка - Лія де Путті, вважалися найстильнішими жінками завдяки величезним білкам очей. На той час вважалося, що чим більше білки - тим краще. І в цей час ікони стилю ніколи не дивилися прямо, їм потрібно було обов'язково скосити очі убік щоб показати розмір білка. Обов'язково також потрібно було мати мініатюрні губи які малювалися олівцем ще меншими, і обов'язкова ямочка на підборідді (*Див. Додаток 5*). Говорячи про моду початку століття, не можна не сказати про жінку, яка могла затьмарити всіх попередніх, ця жінка - Грета Гарбо. Грета Гарбо була світлою шатенкою, дуже широкоплечною з величезною на той час стопою 41 розміру. Її широкі плечі змушували всіх жінок світу купити собі підплічники та змінити форму макіяжу, а головне – переодягнутися у штани. Грета Гарбо змінить характер моди, змушуватиме жінок носити капелюхи навскіс, підплічники, зменшить висоту підборів і запровадить новий тип макіяжу. І завдяки красі своїх довгих вій – вводить моду на накладні вії, оскільки не всі жінки могли похизуватися їх красою (*Див. Додаток 6*). Вона також вищипувала брови, які потім малювала тонкою лінією, це можна сказати - було символом всього 20-го століття. Ще одна діва, що вплинула на моду - Марлен Дітріх. Еталоном краси вона стала завдяки багатьом нововведенням - їй довелося видалити 4 здорових зуби для того, щоб у неї з'явилися ямочки на обличчі. У 30-ті роки навіть існував апарат, що становить собою жорсткий дріт,

який тиснув на щоки жінок для того, щоб у них були штучно створені модні ямочки (*Див. Додаток 7*). Також можна помітити вузькі, намальовані олівцем брови замість своїх справжніх.

1.2 «Пін – ап» та мінімалізм середини століття.

Говорячи про те, як ікони стилю змінили жіночу фігуру, можна згадати американку – Мей Вест. Мей Уест мала пишні на той час форми, і після плоскої фігури Марлен Дітріх та інших - повертає в моду сукні, які акцентують груди. Це сукні з коміром «пелерина» які роблять груди ще більше, вводять так само відкриті плечі та сукні, що стягують лінію талії й підкреслюють стегна (*Див. Додаток 8*). І саме цей типаж завдяки Мей Уест стає дуже популярним. Те, що можна помітити, розглядаючи епоху повоєнного часу 40 - х років - це новий стиль «Пін – ап», що в буквальному перекладі означає «прикріпи мене». Розглядаючи фотографії Джейн Рассел можна звернути увагу на бюстгальтер, який називався «куля» - через те, що груди в них набувала схожого на кулю вигляду, що стирчить практично прямо уперед (*Див. Додаток 9*). Різні сексуальні пози, об'ємні груди з глибоким декольте і завите пишне волосся - все це був стиль епохи «пін-ап». Якщо говорити про чоловіків 50-х років, як ікону стилю обов'язково треба згадати Марлона Брандо. Марлон Брандо – приклад стилю на всі часи. На всі часи, тому що його стиль спортивного чоловіка у звичайній футболці та з доглянутою зачіскою актуальний і сьогодні (*Див. Додаток 10*).

60-ті роки в першу чергу вивели з моди яскраву червону помаду, замінивши її на помаду тілесного кольору й ознаменувалися зміною брів. Якщо раніше дівчата їх вищипували та малювали, то в цей час вони набувають об'єму і густоти. Зміни торкнулися й одягу. Звичайно, епоха не обійшлася і без Одрі Хепберн (*Див. Додаток 11*). Вона яскравий приклад стилю без надмірностей, прикрас та вульгарності. Чорний пуловер, сукня зі спідницею олівець довжиною нижче коліна та балетки – образ який малюється в голові при згадці Одрі Хепберн. На Жаклін Кеннеді - колишній першій леді США, ми завжди можемо побачити просте і водночас стильне вбрання. Чи дорога ця сукня (*Див. Додаток 12*)?

Можливо. Але воно не блищить дорожнечею. Воно зроблене з вовни та дуже гармонійно поєднується з невеликим браслетом, з гарним укладанням зачіски та відсутністю непотрібних аксесуарів. Якщо ж говорити про чоловіків 60-х, то обов'язково треба сказати про групу «Beatles». Учасники групи часто носили водолазки, також мода того часу вимагала від чоловіків чубчика, що закриває чоло (*Див. Додаток 13*).

1.3 Повсякденність та зручність кінця століття.

На початку 70 - х років у США починається важливий рух - рух хіпі, люди цього часу хочуть вразити світ новим стилем, стилем якій проголошує «make love, not war». І прикладом ікони стилю цього часу була американська співачка – Барбара Стрейзанд. Можливо в неї був великий ніс, великі губи, але варто звернути увагу на її афро-зачіску, її етнічний тип прикрас, і темний колір її шкіри, що було модним на початку 70-х (*Див. Додаток 14*). І звичайно потрібно поговорити про принцесу Діану, або як її всі називали - «леді Ді», яка ще з дитинства любила одягатися у зручні речі, і навіть під час заміжжя з принцом Чарльзом вона зберегла цю звичку. Для свого повсякденного образу принцеса вибирала звичайні джинси та толстовки. Діловий стиль складався з однотонних костюмів з піджаком і спідницею - олівець, а її асиметричні сукні на одне плече надихнули дизайнерку Дону Каран на створення колекції з подібним дизайнерським рішенням (*Див. Додаток 15*).

РОЗДІЛ 2. Початок нового тисячоліття.

Нове тисячоліття ознаменувалося появою нового стилю під назвою «гламур». Стало модно одягатися напівоголеним. Це означає майже повністю відкриті груди, це часто голий живіт, це величезні розрізи на спині, і це величезна кількість накладного та нарощеного волосся.

2.1. Гламур.

Періс Хілтон – одна з ікон стилю 2000-х років, яка не соромилася у вбранні у вигляді спідньої білизни виходити на публіку (*Див. Додаток 16*). Обов'язковий атрибут цього часу, крім демонстрації оголених частин тіла, – яскравий макіяж.

Кольорові тіні, рум'янці, блискітки, яскрава і в основному рожева губна помада, що зараз вважається вульгарним тоді знаходилося на піку популярності. Але гламур 2000-х йшов не всім. Намагаючись наслідувати моду, рідна сестра італійського модельєра Джанні Версаче – Донатела, після багатьох пластичних операцій так і не змогла повернути молодість, від чого демонстрація голої спини та рук були більш ніж зайвими (*Див. Додаток 17*). З цього можна дійти невтішного висновку, що людині дуже важливо знати свій паспортний вік.

2.2. Наслідування медійних осіб.

Говорячи про сьогодишню моду, варто сказати про жінку суперечливого характеру - Кім Кардаш'ян яка ввела в моду пишну сідницю і груди (*Див. Додаток 18*). І такий стиль є повним протиставленням мініатюрних форм епохи Одрі Хепберн. Про таких як Кім говорять - «famous for being famous» - «популярна тим, що популярна». Тобто слави можна досягти без таланту та особливих здібностей, просто будучи сміливою та трохи вдалою. У результаті популярності Кім – натхненні її формами жінки з бажанням бути схожими на неї, лягають під скальпелі пластичних хірургів і ризикують своїм здоров'ям, щоб досягти фігури як у знаменитої та багатой дівчини. Але є й позитивні приклади, які подають зірки. Так у 2013 році відома кіноактриса Анджеліна Джолі пройшла подвійну мастектомію (хірургічна операція з видалення молочної залози), бо тест на мутацію гена давав позитивний результат. У наслідку цього, у США у 2.5 разів збільшилася кількість жінок, що здали генетичний тест на розвиток раку молочної залози, що вберегло багатьох жінок від ризику захворювання.

ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Отже, ми намагались простежити швидкоплинність зміни зовнішнього вигляду від зачісок та макіяжу, до ідеалів жіночого та чоловічого тіла та фасонів одягу. Розглянули еволюцію жіночого макіяжу від штучно намальованих брів та яскравих губ на прикладі Лії де Путті, через макіяж принцеси Діани, максимально приближеного до натурального кольору обличчя, до повернення у велику кількість макіяжу та ненатуральності на прикладі Кім Кардаш'ян. Також

торкнулися впливу політичного та фінансового стану країни на моду, зокрема впливу Першої світової війни, що призвело до появи стилю «вамп», Другої світової війни до появи «пін-ап», та стилю «хіпі» через війну у В'єтнамі.

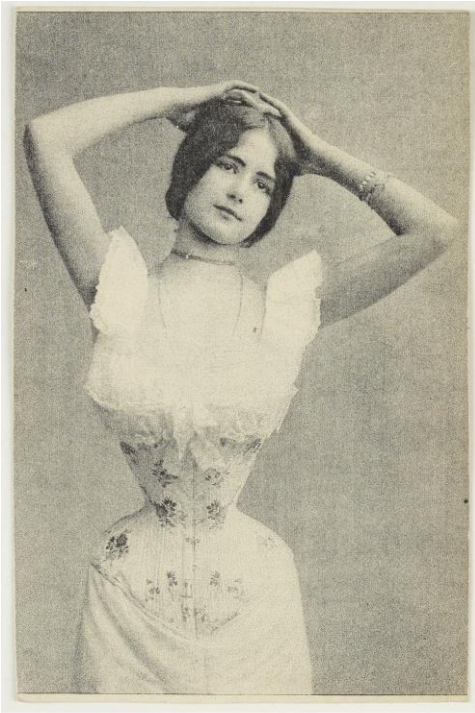
Література

1. Васильев А. Европейская мода. Три века. – М.: СЛОВО, 2010. – 448 с.
2. Горбачева Л.М. Костюм XX века от Поля Пуаре до Эммануэля Унгаро. М. Издательство ГИТИС. 1996 г. 120 с.
3. Зайцев В.М. Такая изменчивая мода / В.М. Зайцев. - М.: Мол. гвардия, 1983. - 208с.
4. Зайцев В.М. Этот многоликий мир моды / В.М. Зайцев. - М.: Сов. Россия, 1982. - 77с. Голыбина А.Г. Вкус и мода / А.Г. Голыбина. — 1974. — 159с.

5. Зелинг Ш. Мода. Век модельеров 1900-1999 / Ш. Зелинг ; Пер. Ю.Бушуевой, Г.Яшиной. -: Koenemann, 1999. - 655с.
6. Иконы стиля: История моды XX века / под ред. Герды Буксбаум; пер. с англ. Ю. Гур-ко. СПб.: Амфора. ТИД Амфора, 2009. 192 с.
7. Каминская Н.М. История костюма / Н.М. Каминская. — М., 1970. — 168с.
8. Килошенко М.И. Психология моды: теоретический и прикладной аспекты. - СПб.: СПГУТ, 2001.- 192 с.
9. Терешкович Т.А. Словарь моды: терминология, история, аксессуары / Т.А. Терешкович. — Минск: Хэлтон, 1999. — 459с.
10. 100 знаменитостей мира моды / В. М. Скляренко, Н. И. Вологжина, О. Исаенко, И. А. Колозинская. – Харьков : Фолио, 2006. – 509 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1.

Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France

Клео де Мерод (фр. Cléo de Mérode; Клеопатра-Діана де Мерод)

Додаток 2.

Ліна Кавальєрі (італ. Lina Cavalieri; 25 грудня 1874 — 7 лютого 1944)

Додаток 3

Мата Харі (нід. Margaretha Geertruida Zelle)

Додаток 4.

Рудольф Валентино (англ. Rudolph Valentino; 6 травня 1895 — 23 серпня 1926)

Додаток 5.

Лія де Путті (англ. Lya De Putti; 10 січня 1897 — 27 листопада 1931)

Додаток 6.

(англ. Greta Garbo, уроджена Грета Ловіза Густафсон; 18 вересня 1905 — 15 квітня 1990)

Додаток 7.

Апарат для створення ямочок.

Додаток 8.

Мей Вест (англ. Mae West, 17 серпня 1893 — 22 листопада 1980)

Додаток 9.

Джейн Расселл (англ. Ernestine Jane Geraldine Russell; 21 червня 1921 — 28 лютого 2011)

Додаток 10

Марлон Брандо (англ. Marlon Brando; 3 квітня 1924 — 1 липня 2004)

Додаток 11

Одрі Хепберн (англ. Audrey Hepburn 4 травня 1929 — 20 січня 1993)

Додаток 12

Жаклін Лі Був'є Кеннеді Онассіс (англ. Jacqueline Lee Bouvier Kennedy Onassis;
28 липня 1929 — 19 травня 1994)

Додаток 13

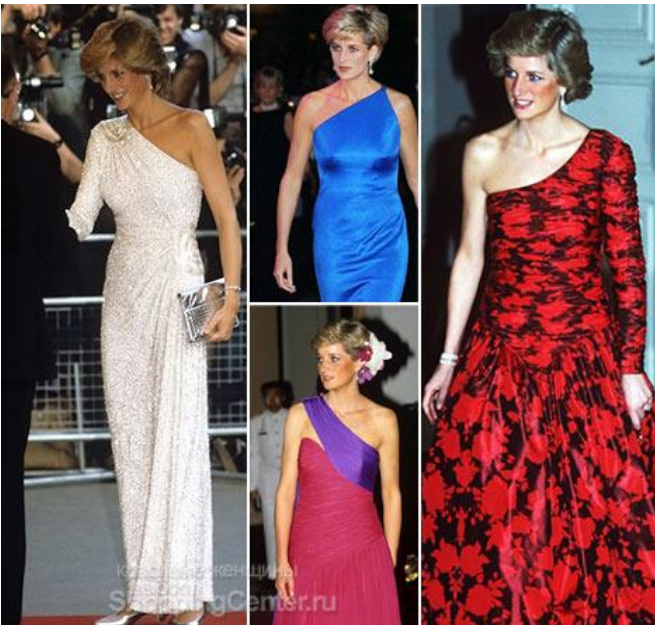
Учасники групи «Beatles»

Додаток 14

Барбра Стрейзанд (англ. Barbra Joan Streisand; 24 квітня 1942).

Додаток 15

Діана, принцеса Уельська (англ. Diana, Princess of Wales; 1 липня 1961 — 31 серпня 1997)

Додаток 16

Періс Вітні Хілтон (англ. Paris Whitney Hilton; 17 лютого 1981)

Додаток 17

Донателла Версаче (італ. Donatella Versace; 2 травня 1955)

Додаток 18

Кімберлі Кардаш'ян (англ. Kimberly Noel Kardashian; нар. 21 жовтня 1980)